

manimalis

Vård i världsklass

"I framtiden kommer vi att tvingas göra mer inom vården med mindre pengar.

Svaret på det dilemma heter vårdhundar!" Ingeborg Höök driver sedan många år Vårdhundskolan i skånska Brösarp tillsammans med sin make Sven Hultman; paret är pionjärer vad gäller hundar inom vård och omsorg. Även om vårdhundar börjar bli allt mer accepterat ligger Sverige fortfarande långt efter många andra länder.

Idén med att använda djur i vård och omsorg nämndes redan på 1800-talet av Florence Nightingale och börjar nu bli ett känt begrepp även här. Sedan några år tillbaka finns en SIS-standard för vårdhundsteam - Vårdhundskolan är ett av flera företag som erbjuder utbildning enligt standarden - och Socialstyrelsen har gett ut en vägledning (artikelnummer: 2014-8-7).

- Sverige är det enda land i världen med anställda vårdhundsteam! Ingeborg är säker på sin sak. Visst förekommer vårdhundar, terapihundar och andra hundar inom begreppet "sociala tjänstehundar" i många länder, men det är oftast volontärer eller privata aktörer som gör riktade insatser på konsultbasis.

Drygt åttio kommuner har ett eller flera vårdhundsteam anställda. Förarna ska ha utbildning inom vård och omsorg och minst två års yrkeserfarenhet innan de kan påbörja sin utbildning tillsammans med sin hund.

- Det är så viktigt med gedigen kompetens, säger Ingeborg, och det viktigaste är att hundföraren har insikt i de sjukdomar och funktionsnedsättningar de ska jobba med. Människokärlek och kompetens inom vårddyrket går först och sedan kommer såklart omtanken och kärleken till hunden. Föraren är "hundens advokat" och är den som avgör hur länge hunden kan jobba, med vem och med vilka uppgifter.

Ingeborg berättar att flera arbetsplatser där vårdhundsteam är anställda vittnar om lägre personalomsättning, ökad trivsel och vardagsglädje och att det till varje utannonserad ledig tjänst är fler sökande, än till avdelningar där det inte finns hund. All verksamhet med vårdhundar är riktade, målsatta insatser ordinerade av läkare, arbetsterapeut eller liknande, där man inte nått fram med traditionella metoder. Och det är, enligt Ingeborg, en ren kostnadsbesparing.

- Hundarna tillför något vi aldrig kan uppnå med teknik och de innebär mindre läkemedelskonsumtion, färre fallolyckor och minskad vårdtyngd, det vill säga patienterna kan många gånger lära sig att åter äta själva och sköta sin hygien, alltså klara så kallade ADL-funktioner.

Vårdhundskolans lokal för de praktiska övningarna under utbildningen är gigantisk med så autentiska miljöer som möjligt; väntrum, sjuksalar, klassrum, rehabiliteringsplatser och så vidare. Och för att deltagarna ska förstå patienternas olika situationer finns speciella glasögon, beställda från Synskadades Riksförbund, som på ett enkelt sätt ger en uppfattning vad olika synnedsättningar ger för problem. Där finns även redskap för att

få inblick i hörsel- och känselnedsättningar samt givetvis ett stort antal föremål för att utbilda hundar och förare för olika arbetsuppgifter.

- Vi har åtta sökande till varje kursplats, berättar Ingeborg, så vi märker verkligen av ett ökat intresse för det här med hundar inom vård, skola och omsorg. Dessutom, glädjande nog, är så gott som alla finansierade av sina arbetsgivare och mycket få tvingas betala sin utbildning ur egen ficka. Och de höga kraven i SIS-standarderna har gjort att det är allt färre som tror att det bara är att ta med sin sällskapshund till jobbet. Det här är en strikt reglerad verksamhet som garanterar hög kvalitet och goda resultat. Och dessutom är vi först i världen!

Den 1 januari 2016 tas Vårdhundskolan över av Lena Maria Lundberg, instruktör och vårdhundsförare, som under många år arbetat som lärare på skolan.

Text: Lena Heimlén

Foton: Lovisa Höök, Djurstudion och Lena Heimlén

Faktaruta:

Socialstyrelsens vägledning Hundar i vård och omsorg:

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2014/2014-8-7>

Svenska Vårdhundskolan AB utbildar vårdhundsförare med hundar samt vårdpersonal som ska arbeta med vårdhundar. Skolan erbjuder kurser, föreläsningar, litteratur mm och har en bred samverkan med många organisationer. www.vardhundskolan.se

Swedish Standards Institute, Svensk standard för vårdhundsteam:

<http://www.sis.se/hälso-och-sjukvård/medicin-allmänt/ss-87600002013>

Manimalis är en fristående ideell organisation med syftet att öka kännedomen om sällskapsdjurens positiva effekter på den enskilda människan och samhället.

Kontakt: Ulla Björnehammar 070-322 30 77 info@manimalis.com www.manimalis.com

Manimalis sponsras av: Agria Djurförsäkring, AniCura, Ceva Animal Health AB, Doggy AB, Evidensia djursjukvård, Imazo AB, Royal Canin, Sveland djurförsäkringar och Svenska Kennelklubben